

İSLÂM MEDENİYETİ

Dinî, İlmî, Fıkıhî
Aylık Mecmua

SAHİBİ

İst. Yük. İslâm Enstitüsü Mezunları
Cemiyeti Başkanı

Mustafa PEKTUT

★

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Cahid BALTACI

★

İDARE MÜDÜRÜ

Hüseyin ERDEM

★

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: Rıza ÖZSU

Konya: Ali MARAŞLIGİL

Kayseri: İsmail ELİUZ

İzmir: Ali ARSLAN

Erzurum: N. Tayyar TAŞ

★

Hattat - Ressam

Turan SEVGİLİ

★

İDAREHANE

Nuruosmaniye Cad. No: 8/6

Telf.: 22 46 02 Cağaloğlu — İST.

Haberleşme ve Havale

P.K. 1315 SİRKECİ — İSTANBUL

★

ABONE VE İLAN

Yıllık 12 sayı 40 TL.

Altı aylık 6 sayı 20 TL.

Yabancı memleketlere posta ve kırı-
tasiye ücreti eklenir.

Her türlü reklâm ve ilânlar özel ta-
rifeye tabidir.

★

Yıl: 3 — Sayı: 29

Tarih: 10/3/1973

Dizgi — Baskı

İrfan Matbaası — İST.

Kur'an Mantığı

Cahid BALTACI

KUR'AN-ı Kerim'in nüzûlü, beşer tarihinin bir dönüm noktasıdır. İnsanlık haysiyetini kaybeden ve kendi eliyle yaptığı putlara tapmaya başlayan Ademoğlu, onun gelişiyile yeni bir hayata kavuşmuş, insanlığını anlamış ve hakiki mabudunu bulmuştur. Onun koymuş olduğu hayat prensipleri, asırlar boyunca insanlığa yol göstermiş, küfür bataklığından korumuş ve onların medenice yükselişini sağlamıştır. Bugün de yarın da yine aynı prensipler, insanlığın bütün ihtiyacına cevap verecek ve onları yükseltecek durumdadır. Yeterki o, düşünülerek okunsun ve hayata tatbik edilsin...

Günümüz Müslümanlarının acıklı durumlarının yegâne sebebi, Kur'an-ı Kerim'in mânâsından uzaklaşarak, lafzıyla yetinir hale gelmeleri ve onu dedelerinden intikal eden, aktualitesi geçmiş bir kitap gibi telâkki etmeleridir. Halbuki bu, Kur'an ruhuna aykırı bir davranış, İslâm esaslarına uymayan bir telâkkidir. Çünkü Kur'an, kıyamete kadar insanlığa ışık tutacak, onların hem dünya, hem de ukbâ saadetini temin edebilecek kudret ve güçtedir; cemiyette vakî hiçbir hadise gösterilemez ki Kur'an, onda susmuş olsun.

Asrımız, maddî terakkide hızla ilerlerken, malesef mânevî sahada her gün biraz daha gerilemektedir. Doyma bilmeyen ihtirasların zebunu olan insanlığın sonu ise, felâkettir. İlim adamları, onları bu mukadder felâketten koruyacakları yerde, ellerine daha tehlikeli silâhlar verme çabındadırlar. Eğer ilim adamları insanlığı gerçekten kurtarmak istiyorlarsa, biraz da mânânın ilmîne; irfana yönelmeli, yalnız kâfalar değil, kalplere de hitap edebilmenin yollarını aramalı; fezanın derinliklerini fethe giderken ruhların derinliklerini ihmal etmemelidirler. Zira fezayı insanların emrine hizmetçi kılan Cenab-ı Zülcelâl, kullarının sahip oldukları üç satırlık madde ilmîne böbürlenerek kalplerini ihmal etmelerini hoş görmez. Ve çünkü sadece fikrî inkişaf insanın tabiatına uygun değildir; kalp ve kafası birbirine uymayan insan tıbben hastadır. O halde ruhdaki boşluğu, materyali madde olan Atom'un ilmi dolduramaz. Kalpteki buhranı maddî refah dindiremez ve vicdanlardaki bunalımı çeşitli eğlenceler tatmin edemez. Ruhun itminanı, kalbin sükûnu ve vicdanın huzuru, materyali mânâ olan ilimle, yani irfanla mümkündür. Asrımızın materyalist cereyanı, bu irfanı ihmal etmekte ve kâinâtı, sadece görebildiğinden ibaret sanmaktadır. Hakikatte ise, maddî telaskoplarımızın göremeyeceği, mevcut astronotlarımızın ulaşamayacağı, nice mânâ, hattâ madde fezaları mevcuttur. İşte feza çağı diyalektiğinin eksik tarafı burasıdır. Bunun içindir ki biz, insanlığı dualist bir metotla düşünmeye ve tabiattaki hadiseleri müşahedeye davet ediyor ve bunun da ancak Kur'an'ı anlamakla, onun mantığıyla hareket etmekle mümkün olabileceğini söylüyoruz. Zira Kur'an, Fussilet Sûresi'nin 11. âyetinde:

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ ...

«Sonra duman halinde bulunan fezaya yöneldi...», *Enbiya Sûresi'nin* 30. âyetinde:

أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتْ رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ...

«Göklerle yer bitişirken biz onları birbirinden ayırdık...», âyet-i kerîmeleri ile ondört asır önce fezada yüzen bütün gezegenlerin önce bir duman (Nebilöz) halinde iken, o âlemşumul manzumeden ayrıldıklarını; *Yasin Sûresi'nin* 39. âyeti:

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا

«Güneş kendi yörüngesinde yürüyüp gitmektedir.» ile *Güneş'in hareket halinde bulunduğunu; yine aynı sûresinin* 40. âyeti:

وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

«Seyyarelerin hepsi (fezada) birer yörüngede yürürler» ile fezadaki büyük küçük her gezegenin rastgele değil, tesbit edilmiş birer yörünge üzerinde hareket ettiklerini; *Neml Sûresi'nin* 88. âyeti:

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدًا وَهِيَ غُرٌّ لِلسَّحَابِ ...

«Sen dağları görür; onları yerinde durur sanırsın. Halbuki onlar bulutlar gibi geçer giderler...» ile de *Dünya'nın dönmeekte olduğunu haber verirken, Araf Sûresi'nin* 179. âyet-i kerîmesi ile de:

لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ
لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَانُوا لَنَا مَرْمُوزًا

«Onların kalpleri vardır onunla anlayamazlar; gözleri vardır onunla göremezler; kulakları vardır onunla işitemezler. Onlar hayvanlar gibidirler; bilakis onlardan da aşağıdırlar...» demek sûretiyle göz, kulak ve kalp gibi fiziki azalarımızın vazifelerini eksiksiz olarak yapabilmeleri için de mutlaka manevî gıdadan, mânâ ilminden nasıpdar olmaları icap ettiği haber verilmektedir. Bunun için diyoruz ki, eğer insanoğlu, diğer canlılardan farklı olarak kâinattaki hadiseleri «şey cihetten», yani altı buuddan görmek istiyorsa Kur'ân'a yönelmeli, Kur'ân'ı anlamalı ve Kur'ân'ın metodu ile hadiselerin tahlilini yapmalıdır.

Çünkü Kur'ân, bir derya-yı ilimdir.

Çünkü Kur'ân, bir menba-yı irfandır.

Çünkü Kur'ân, bir mecelle-i ahlâktır.

Çünkü Kur'ân, bir hazine-i fazilettir.

Çünkü Kur'ân, bir Kanûn-i ilâhidir.

Çünkü Kur'ân, bir kitâb-ı ezelidir.

Çünkü Kur'ân, bir hitâb-ı ebedidir.

Çünkü Kur'ân, bir tebliğ-i Muhammedi'dir.